

Waldemar Witkowski

Senator RP

Biuro senatorskie

ul. Langiewicza 23

61-502 Poznań

Poznań, 5 maja 2026 roku

Małgorzata Kidawa-Błońska

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Oświadczenie do Ministra Rozwoju i Technologii

Zwracam się do Pana Andrzeja Domańskiego Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie przepisów prawa dotyczących kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych, w zakresie wydłużenia okresów ponownej legalizacji wodomierzy i ciepłomierzy.

Obecnie okres legalizacji dla wodomierzy oraz liczników ciepła w Polsce regulowany jest przez Ustawę z dnia 11 maja 2001 roku – Prawo o miarach oraz Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 22 marca 2019 roku w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych, które nakładają obowiązek poddawania przyrządów pomiarowych używanych m.in. do ochrony interesów konsumenta kontroli metrologicznej. Zarówno dla wodomierzy, jak i ciepłomierzy, okres ważności legalizacji wynosi 5 lat.

Obecny 5-letni cykl wymiany opiera się na standardach technologicznych sprzed kilkadziesiąt lat, gdy mechaniczne elementy wodomierzy i ciepłomierzy były podatne na szybkie zużycie i osadzanie się kamienia. Współczesne urządzenia, zwłaszcza te cyfrowe i ultradźwiękowe, nie posiadają części ruchomych, co eliminuje problem tarcia mechanicznego. Badania wykazują, że zachowują one precyzję pomiaru przez okres co najmniej 10-12 lat.

Koszt wymiany wodomierzy i ciepłomierzy w przeciętnym gospodarstwie domowym, staje się znaczącym obciążeniem budżetu domowego, powracającym co 5 lat. Przy skali całego kraju mowa o miliardach złotych wydawanych cyklicznie przez obywateli. Wydłużenie tego okresu do 10 lat pozwoliłoby na realne oszczędności rzędu 50% w skali dekady, bez ryzyka dla rzetelności rozliczeń.

Obowiązek wymiany co 5 lat stoi w bezpośredniej sprzeczności z unijną i krajową strategią Gospodarki o Obiegu Zamkniętym. Produkcja milionów nowych urządzeń oraz utylizacja tych starych generuje ogromny ślad węglowy i tony odpadów, które mogłyby nie powstawać, gdyby pozwolono na eksploatację urządzeń do momentu realnej utraty ich właściwości metrologicznych.

W Unii Europejskiej terminy legalizacji wodomierzy nie są ujednolicone. Dyrektywa MID (2014/32/UE) dotycząca przyrządów pomiarowych, reguluje jedynie wymagania dotyczące wprowadzania urządzeń do obrotu, natomiast częstotliwość okresowych przeglądów czy ponownej legalizacji ustalają samodzielnie państwa członkowskie. W wielu krajach Unii Europejskiej okresy te są dłuższe, co nie wpływa negatywnie na rzetelność rozliczeń. Włochy, które są liderem pod tym względem, na mocy dekretu, który wszedł w życie w styczniu 2026 roku, wprowadziły jednolity okres weryfikacji wynoszący 13 lat dla wszystkich wodomierzy. Co istotne, przepis ten dotyczy zarówno urządzeń mechanicznych, jak i statycznych np. ultradźwiękowych. W Hiszpanii jest obowiązek wymiany liczników starszych niż 12 lat. We Francji standardowy okres dla wodomierzy wynosi zazwyczaj 10 lat. Natomiast w Estonii projekt zmiany prawa zakłada wydłużenie legalizacji dla wodomierzy elektromagnetycznych i ultradźwiękowych do 10 lat.

Skoro Dyrektywa MID ujednoliciła wysoką jakość urządzeń na rynku europejskim, nie ma merytorycznego uzasadnienia, aby to samo urządzenie o tych samych parametrach w Hiszpanii było uznawane za sprawne przez 12 lat, a w Polsce tylko przez 5 lat.

W związku z powyższym, zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytania, czy prowadzone są analizy dotyczące wydłużenia okresów legalizacji wodomierzy i ciepłomierzy oraz czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki do utrzymywania dotychczasowych 5-letnich okresów ważności legalizacji w świetle rozwiązań prawnych innych państw UE?

2 września 2024 r.

Senator RP
Przewodniczący Komisji Edukacji
Waldemar Witkowski
Waldemar Witkowski